

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési cseppán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.

A lap szemléli részére s a nyúlásra vonatkozó minden költségek a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három soros petitor 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan csökkenthetők.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYITÓLAP GAROND SOR: 20 kr.

Az egységes középiskoláról.

A múlt hét folyamán érdekes nyilatkozatokat hallottunk arról a főfontosságú oktatási kérdésről, melyet czikkünk címéről írva, íme, mi is időszérűnek véljük a nyilvánosság terén fejtegetés tárgyává tenni.

Az egyik különösen említésre méltó nyilatkozó Berzevicsy Albert államtitkár, tehát a közoktatási miniszter úr alteregója, — a másik Gyertyánffy István a m. királyi állami főlelmi és polgári iskolák tanító-képző intézetének, rövidebben a budai pedagógiumnak igazgatója; amaz a középiskolai tanáregyesület, emez pedig a felső nép- és polgári iskolai orsz. egyesület Budapesten ülésező közgyűlésén szólott.

Az államtitkár úr az egységes középiskolát mint a reformeszmék egyik jegyezései alakját említi: „Ezen iskola eszméjét — úgymond — előtérbe állította s szükségességének érzetét megérlette az évről-évre megerősödő tapasztalat, hogy dacára mindamaz intézkedéseknek, melyek a reáliskoláknak a gimnáziumokkal való egyenjogósítása tekintetében nálunk az utóbbi időben történtek, a reáliskolák csekély számuk dacára még mindig áránylag néptelenek, s másrészt a túlságos számmal a gimnáziumokba tödülő ifjúság nagy része a gimnáziumot vagy el nem végzi, vagy ha elvégzi, ezáltal aztán oly pályára tolatik, amelyen csak a czélteljesített egzisztenciák számát szaporítja. Önként merül fel így a kérdés: vajon nem volna-e czélszerűbb az ifjak által addig, amíg a választandó életpálya iránti hajlamaik már mégis némileg nyilvánkozhatnának, tehát körülbelül 14—16-ik életévükig, közösen tanulmányokat végeztetni, s csak ezen a ponton gondoskodni arról, hogy minden középiskolában módjokban álljon az ifjaknak szabad választásuk szerint humanisztikus vagy realisztikus irányban képezni magukat tovább”.

Az államtitkár úr a kérdést csak érinteni akarván, nem nyilatkozott arról, vajon az egységes középiskolát minden vonalon szándékoznak-e majdan megalkotni, s hogy például hová sorolhatják a mostani polgári iskola, melybe ép úgy miként a gimnázium vagy a reáliskola, rendszerint csak az elemi 4-ik osztályból vétetvén fel az ifjak, eszerint nem elemi, de középiskolának tekintendő; és pedig — hozzátehetjük még — hogy a polg. iskola ép úgy mint a gimnázium nem szakiskola. Súlyt fektetünk ezen jellegre, hogy a következtetéseket abból levonhassuk: előbb azonban még el kell mondanunk, mint nyilatkozott idevágólag a másik kapacitás: Gyertyánffy István.

Ő a miniszter urnak a görögnyelvi vita alkalmával mondott szavaihoz akar bizonyítékot nyújtani abbéli saját állítására, hogy: „A polgári iskola nem volt, hanem lesz!” S elismerjük, hogy joggal hivatkozik a miniszterre, ki az említett alkalommal ezeket mondta: „És ha (az egységes) középiskola mellett figyelemmel vagyunk a polgári iskoláknak minél nagyobb számmal való létesítésére, ha ekkép a középiskolákba nem való elemet a polgári iskolákba tereljük: akkor meglesz ezen középiskolában az egységes középiskola mindazok számára, akik fensőbb tudományos kiképeztetést kívánnak szerezni; de meglesz ezenkívül a polgári iskola is, melyben a praktikus élethez megkívántató minden ismeretet el lehet sajátítani”.

Ha a miniszter úr eme kétségkívül jó szándékú, de szerintünk czélteljesítő eszméje megvalósulna: ha a polgári iskolák nem vonatnának be az egységes középiskolák reformalkotásába, de mai, vagy bár némileg tökéletesített alakjukban fennmaradnának és szaporítottanának: akkor helyes talán Gyertyánffy urnak a miniszteri kijelentésre alapított azon mondása,

hogy „a polgári iskola alapeszméje hova tovább mind jobban kidomborul, — a polgári iskola fajbeli különbségei határozottabban ki fognak válni;” — de emellett csak önáltatás azt hinnie, hogy a miniszter úr által így contemplált, s Gyertyánffy úr szerint czéljaiban és eszközeiben a középiskolától különvált, a maga lábán s a maga uljain járni akaró polgári iskola a tudományos irányú középiskolával egyenlő rangu kulturális tényezőnek ismerheti magát”.

Ez csalogás.

Szerény véleményem szerint, ha általánosan üdvös reformot akarunk elérni, akkor a szakiskolák kivételével, a többi összes középiskolát: tehát a gimnáziumot, a reál és a polgári iskolát is, legalább a 4 alsó osztályban teljesen egységesíteni kell. Az 5-ik és 6-ik osztályt végett pedig külön polgári iskolákra akkor többé nem lenne szükség, aminthogy ezen osztályok jórészt fölöslegesek ma is ott, hol polgári iskolák a törvény rendelkezése folytán létesültek, mert a 4 alsó osztályt még eléggé, de az 5- és 6-ikat már sokkal kisebb arányban frequentálják, semmint a középiskolák hasonló osztályait, jelölve annak, hogy mint surrogátum megjárja ez az iskola oly kis városokban, hol középiskolák nincsenek. A 4-dik osztályt végzett polg. isk. tanulók ugyanis vagy a gimnáziumokba meunek át, mennyiben t. i. rendkívüli tantárgyként a latint tanulták, avagy átmennek a gazdasági, a kereskedelmi, a közép- ipar- a tanítóképző s egyéb szakiskolákba; — iparos-műhelybe azonban ez iskola tanulójának talán 1%-a sem lép.

Hogy micsoda fontos érdekek állhatnak tehát annak útját, miszerint egy csapással a polgári iskolákat is az egységes közép iskola keretébe vonjuk? Azt én, úgy lehet nagyon is laikus elmémrel kitalálni képes nem vagyok, a szakértők azonban kétségkívül sok plausibilis okot hozhatnak fel erre nézve, de hogy azon okok a mindent egyszerűsítő gyakorlati élet szempontjából megezőfolthatlanok lennének? nagy kérdés.

A kormány pedig még a jó közigazgatás szempontjából is ráterhetne a középiskolák általánosítási rendszerére.

Vegyünk a dolgot gyakorlatilag. Számos hazánkban az oly törvényhatósági székhely, ahol középiskola nem létezik, s ilyen — egyes jótévő férfiak vagy erkölcsi testületek munificenciája nélkül s a kormány eddigi közoktatásiügyi politikája mellett, létre sem jöhet; de van ott polgári iskola; ilyen város például Zalaegerszeg, ilyen B-Gyarmat és még igen sok, s e városokban, a törvényhatóságon kívül: a kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. pénzügyigazgató, sőt többhelyett ügyvédi kamara székhelye is van.

Már most az ily városokban nagyszámmal lakó hivatalnokai s egyéb honorárius családok annyi móddal nem bírva, hogy fiaikat csak a legközelebbi szomszéd középiskolák helyére is tanulás végett járathassák: beadják tehát őket a közügyben lévő helybeli polgári iskolába, hogy legalább még úgy éven át otthon taníthatassák kisebb költséggel; azután már az 5-ik és következő osztályok végzése végett mégis csak kénytelenek, sokszor a legnagyobb áldozattal, sőt adósságbaverés mellett idegen városokba adni gyermekeiket; — mert azt már csak sémmitféle kormánypolitika nem tilthatja meg, hogy a honoratior családok gyermekeik humanisztikus neveltetéshez nagyon is respektálandó igényt nem formáljanak, s ez igényüket mindenképp érvényesíteni is ne törekedjenek.

Tekintve, hogy a községi polgári iskolák a vagyonátalább városokban nagyrészt amugy is államiilag segélyeztetnek: nem volna tehát, véleményünk szerint nehéz elérni azt, hogy a

kormány elvül kimondja és keresztről is vigye, hogy a törvényhatósági székhelyeken középiskolák hahár csak 4, vagy 6 osztályosak is, de okvetlenül létesítendőek; mert ezekből a növénydék állíthatnak aztán a szak vagy más intézetekbe.

Hogy ennek könnyebb elérhetése végett bármely város megfosztassék az ily már birt intézetétől, azt mi, a szerzett jogok föltétlen tisztelői nem kívánjuk és nem is ajánljuk; egyes esetek ugyan mintegy önként fognak kínálkozni a kormánynak.

A megszorított középiskolákra szükség-lendő költségöbbletet a törvényhozás bizonyára ezer örömmel fogja évenként megszavazni, s az intelligens, de vagyonatlan osztálybeliek részére, valamint a haladottabb polgári elemre nézve is valódi áldás lenne az ily határozott közoktatásiügyi kormánypolitika.

Övakkodjunk tehát az ujabbi fél munkától, a helyett egy bátor lépéssel változtassuk át a polgári iskolákat szintén középiskolákra és terjesszük ki ezek számát; de egyszersmind okkal-móddal nyissunk utat a polgári iskola tanulóinak a középiskolákba, annálisinkább, mert az egységesítő reform a gimnáziumok alsóbb osztályait amugy is realisabb irányúvá fogja változtatni. A jeles minősítésű tanítók tehát, legalább átmenetileg igen jól lesznek alkalmazhatók.

Berzevicsy A. államtitkár úr előlérített beszédében jól mondta a középiskolák reformját illetőleg, hogy: „az előkészítés munkájának folytára kell; nemcsak a szaktestületekben, a sajtóban, de a közvélemény nyilvánulásának minden terén. Nem szabad idegessé lennünk, ha eközben egyesek talán több jóakarattal, mint szakértelemmel szólnak hozzá a kérdéshez, mert szem előtt kell tartanunk, hogy a közönségnek, mely a középiskolai tanrend szerelőnyos vagy hátrányos következményeit legjobban érzi, utóvégre is nagy oka és joga van annak esetleg megváltoztatására nézve hangját hallatni s annak jóindulatu meghallgatását kívánni”.

Íme tehát én is — aki nem vagyok ugyan ex proesso tanfőru, de közigazgatási állásomból kifolyólag, évek óta sokat foglalkozom és gondolkodom tanügyi politikánkról, — kérem szavam jóindulatu meghallgatását.

Végül örömmel jegyzem meg, hogy czikkem javát megírtam már, midőn kezembe akadt a „Nemzet” ez évi 182-ik száma, melyben, — és pedig hihetőleg egy szakférfiúnak vezércikkbe foglalt nyilatkozatai által egészen megerősítve látom abbéli javaslatom czélszerű — és szükségességét, hogy: „főleg polgári iskoláink azok, melyeket középiskoláinkkal együtt kell rendeznünk”.

Reményi Karoly.

A „Nemzet” és „Világ”-nak öröklődései valóban mulatságosak, legutóbb már egy 1785-ben német nyelven Sziléziában megjelent földleírás adatai idézi arra nézve, hogy ez szintén azt bizonyítja, hogy Nógrádvármegye gyűlései 103 év előtt is Losoncban tartattak. Tisztelt kollega úr, nem ily forrásokkal, de a vármegye hiteles jegyzőkönyvei s egyéb okmányaival kell az efféle állításokat bizonyítani; amint azt lapunk cselekedte mindjárt vitánk kezdetén, beigazolva, hogy még a haborus idők alatt is, midőn B-Gyarmat török kezben, vagy ostrom alatt állott, csak igen kivételes esetekben tartotta a vármegye akkori közönsége magisztratális gyűléseit Losoncban. Kérde továbbá a „L. és V.”, hogy miért nevezük mi az ő abbéli proporcióját, hogy: székhelygyűnkten döntsön választott bíróság, — abszurd eszmének? Szivesen felelünk e kérdésre, mielőtt losonci úr csak némileg is kimutatja, hogy e kérdést, — akár jobbra, akár balra eldönthetné valamely választott bíróság? Csak mondja el aztán azt is, hogy kiből alakuljon e választott bíróság? Hadd mulassunk.

A losonczyi áll. főgymnasium t. tanári karának.

A L. és V. július 6-án megjelent 27-ik számában Gröts Miksa úr, áll. főgymn. igazgató a tanári kar megbízásából a tanári kar múlt június 10-én tartott tanácskozási üléséről szóló jegyzőkönyvet tett közzé, melyben bíralt alá vételén a b. gyarmati Madách-emlékügyi bizottságnak a pályázati díjak odaítélése tárgyában követelt eljárása, erős gancs és gyanúsítások kapcsán a tanári kar részéről határozat alakjában kérés intézték az emlékügyi bizottsághoz, mely szerint a jövő évtől kezdve a verseny díjakból a losonczyi áll. főgymnasiumra eső összeget a bizottság közvetlenül a tanári kar rendelkezésére bocsátja; a tanári kar aztán saját hatáskörében kihívja a pályázati díjakat, megbírálja a beérkezett dolgozatokat és odaítéli a díjakat; mely tanártestület kérését — így végződik a határozat, — ha a bizottság bármely okból elfogadja a kérését, akkor a tanári kar lemond arról, hogy jövőre reflectáljon a pályázatokra.

Hogy megzavarta-e a bizottság — miként a tanári kar a jkvben állítja, — az önmaga által alkotott pályázati szabályokat, s hogy az illető főgymnasium irányában lenéz és kicsinyelő lehetett-e a követelt eljárás, végre, hogy az ismertetett határozati javaslatot (vagy kérését) elfogadják-e, vagy sem a Madách ügyi bizottság? arra — azt hisszük — a bizottság is meg fogja adni a kellő választ.

Legyen szabad azonban a főgymnasium t. tanári karának érett megfontolás után hozott határozatára nekünk is szerény észrevételeinket megtenni. Mi is megtehetők volna, hogy a Madách-emlékügyi bizottságunk június 10-ik üléséről felvett jegyzőkönyvét — lapfóliákkal — egész terjedelmében felvegyük; de nem lévén lapunk kizárólag irodalmi és tanulmányi szaklap, abból csak a közönséges érdeklődő részét közöljük. — A főgymnasiumi tanártestület azonban az egész jegyzőkönyvet közli. Ez ellen nincs és nem is lenne semmiféle kifogásunk, ha ebben a tisztelt tanári kar jóindulat vezérelte volna. A közlés azonban — nem azért történt, hogy a t. tanárikar a Madách ügyi bizottság fáradságos munkáját kiemelve és méltányolja; hanem azért, hogy a törvényhatóságilag kiküldött bizottság fő helyszékre, cink szabályszerű eljárását illetéktelenül bíralt alá vegye, — a bizottság intézkedéseit ignorálja és rendelkezési jogot vindikáljon magának olyan dolgokban, melyek ötlet alapján meg nem illetik.

Meg mondjuk, miért?

Az alapító bizottság ugyanis a jobbára B. Gyarmat vidékén összegyűjtött alapítványt átadta a vármegyének oly felkérésrel, hogy a vármegye kezelje az alapítványt, küldjön ki Madách emlékügyi bizottságot, oly felhatalmazással, hogy az az alapítvány kamatait felében a b. gyarmati polgári iskola, felében pedig a losonczyi intézet (főgymnasium és tanulóképezde) növendékei által készített irodalmi művek jutalmazására fordítsa; a művek felett — a Madách család legidősebb tagja közbejöttével — bírálati jogot gyakoroljon. A törvényhatóság, az akkor még felvett egyült érő és lelkesülő losonczyi megyebizottsági tagok beajánlásával, az alapító bizottság ezen javaslatát 1888. évi május 30-ik közgyűlésén közlekedéssel elfogadta, a bizottságot kiküldte, s azt a további teendőkre megbízták. (Az 1888. évi május 30-iknek, azóta nagyot változott a világ Nógrádban.)

A Madách ügyi bizottság tehát a vármegye által jog és hatáskörrel felruházott irodalmi bizottság, mely a vármegye határozatát hajtja végre. — Ezen jogból kifolyólag az emlékügyi bizottság — a törvényhatóság által kimondott határozat alapján — intézkedett az esedékes évi kamatok erejéig a díjak mennyiségének meg-alapítása, a pályázati kérdések elkesztése, kiliridése — a pályaművek beküldése, megbírálása és a jutalmak kiosztása iránt. Ez a jog tehát a Madách emlékügyi bizottságot illeti meg. — De hát nem jog ez, hanem a fentiekből láthatólag annyi kisebb és nagyobb, de azért minden nemes belső embert lelkesítő ténnyel és fáradsággal járó munka és kötelesség, hogy azok, akik ezt

elvégezzék, (pedig elvégezték ezt híven és lelkiismeretesen csupa becsületből és lelkesedéssel) semmi esetre sem érdemének oly illetlen megjegyzéseket, mint a mi-lyeket érett megfontolás után a losonczyi főgymnasium t. tanári kara volt szives a „L. és V.” hasábjain közlenni.

Altalában nem vagyunk tisztában a losonczyi főgymnasium t. tanári karával, hogy hát i. e. ebben a dologban mi vezérli őket? — Húsgaz, elcseszény, tudakosság, székhelyüggyiség!

Most ugyanis azt határozták érett megfontolás után, hogy hát ő kívánja a gymnasiumi műveket bíralni és a jutalmakat kiadni. — Nagyon rosszul esik magunknak is, hogy oly testületnek, mint egy főgymnasium tanártestületének kell lennie, szemébe kell kinodandunk, hogy mennyire gyerekes játékok az egy tekintélyes tagokból álló bizottsággal? A bizottság ugyanis az előző évben elhatározta, hogy a művek előleges bírálatát a losonczyi főgymnasiumi tanári kara, mint meggyekben a „legfőbb irodalmi tekintély” végezze. A bizottság megkereste ezírt a főgymnasiumi tanári kart. A tanári kar azonban bizonyosan érett megfontolás után, mint ezt a beküldött jegyzőkönyv dokumentálja, azt válaszolta, hogy nem akarja befolyásolni a tekintetben a Madách emlékügyi bizottságot. A tanári karnak ezen nem várt illetlen eljárását a bizottság minden tagja egy szíves tudomással vette ugyan, — de senki sem találta egészen érdektelen. A b. gyarmati polgári iskola t. tanártestülete készséggel nyújtott ebben a bizottságnak segítséget.

A bizottság a főgymnasium t. tanári karának eme kvalifikáltan visszautasítása folytán nem tehetett egyebet, minthogy a losonczyi főgymnasiumi ifjúság műveit maga bíralt meg és pedig Pajor István királyi tanácsos úr javaslatát alapján. — Nos, és azt hiszi a t. tanári kar, hogy a művek nincsenek jól megbírálva? — Mi azt mondjuk, igen. Mert a művek oly egyneként adtak ki bírálati-javaslatot vették, aki közel 50 év óta foglalkozik nemesek a magyar, de a francia, német és tol irodalommal is, aki elismert klasszikus műfordító, s mindenesetre többlet ért ezen dologhoz, mint egy szűk körben mozgó gymnasiumi tanár. — A bizottság tagjai is, kivéve a sorok íróit, mint a bizottságnak szintén egyik szíves tagját, — nemesek a magas képzettség és műveltség, de egy szerencsétlen az irodalom színvonalán álló oly férfiakból áll, — kik nemesek a losonczyi főgymnasium növendékeinek műveit, de a t. tanári kar szellem működését is felbírálhatják.

Helyesen és alaposan bíralt meg a bizottság a műveket és azok közül a preparandiatákat találta a legjobbaknak; ezért kivételesen, mivel a rendelkezésre álló kamatok megengedtek, ezen két jó művet nagyobb jutalomban részesíté, mint a gymnasiumi ifjúságot. Ezzel a pályázati szabályok megsértése nincsenek, mert elvez a bizottságnak teljes joga van.

Hát az faj a tanári karra, hogy a losonczyi preparandiaták nagyobb jutalmat kaptak? — Az az alapos gyanunk van ebből, hogy a főgymnasium t. tanári kara vaslag rivalizálással viseltetik a preparandiat t. tanári kara irányában. Jellemző, hogy a losonczyi főgymnasium tanári kara a preparandiatát, Madách emlékügyi bizottsággal, megveszté, mindenről össze-vagy-veszté. Milyen szellem ez? — Micsoda példaadás ez az ifjúság számára — a törlésességből és telebírati szeretetből?

Ami a tanári kara ama depravált megjegyzését illeti, hogy a bizottság a díjak kiosztásánál a animozitással járt volna el, azt egyenesen visszautasítjuk, s hivatkozunk minden ott jelen volt tagra, akik kinyilatkoztatathatják, hogy a bizottságot semmiféle gyarmati vagy losonczyi tekintet nem vezette. Illet csak a losonczyi gymnasiumi tanári kar mondhat, aki minden ügyben ott látja Madách Laciérjét. — Hivatkozhatunk e tekintetben Madách Aladar urra és Komjáthy Anselm kir. tanácsos tanfelügyelő úrra, akik pedig inkább Losonczot tisztelik meg rokonszenvével, mint B. Gyarmatot.

Ha a bizottság animozitással járt volna el, akkor nem szavazott volna meg a losonczyi művekre 13, a b. gyarmati művekre pedig csak 10 dr. aranyat.

Ezekből láthatólag a t. főgymnasiumi tanári kar-nak nincs joga vindikálni azt, hogy a gymnasiumi ifjúság pályaműveire eső összeg, az emlékügyi bizottság minden egyéb befolyása és minden további beavatkozásának mellőzése, közvetlenül a tanári kar rendelkezésére bocsátassék.

De ezen díjakról lemondani és illetve azokra nem tekintetni a tanári karra, nemis lehet, nemis szabad; meg azesetre sem, ha az emlékügyi bizottság a tanári karra érett megfontolással hozott elhatározását, egészen mellőzné is. Nem lehet pedig azért, mert az alapítvány kamatai nem a tanári kar, hanem az ifjúságot illetik. Ami tehát valakit nem illet, arról az le sem mondhat. Nem szabad azért, mert az ifjúsági jutalom-díjaknak visszautasítása olyan nyílt engedelmesség lenne a tanári kar részéről a vármegye mandátumának mint ködött bizottság jogosult intézkedése irányában, mely fegyelmi úton leendő megtorlást volna maga után.

Kérünk értekező dolgokat egy főgymnasiumi tanári testülettel.

B. Gyarmat, július 10.

T. Polgártársak!

Mintegy 14 éve annak, hogy B. Gyarmat város polgársága, megértve a kor into szavat, tömörült és lelkesedéssel megalkotta az önkéntes tűzoltó együletet.

Már 14 éve elmúlt annak, hogy ezen együletnek ugy fénykorában valaminth hanyatlásában maig is kitartóan működő tagja vagyok, s így legalább alkalmam volt lúti és tapasztalni, miként dőlnek ki faradtan mel-lőlteni polgártársaim. Ma már soránk egészen megír-kultak, de vajuk meg esodas-e? Nem. Mert? azért, mert a közönség nagyobb része nem méltányolta nem támogatta ezen humus intézményt kellően, sőt voltak és maig is vannak olyanok, a kik faradtan és öngyűző tagjait rossz akaratúlag ragalmazták; éppen ily körülmény, éppen ily szállogó hitek következtében a leg-utóbbi parancsnoksági ülésen kénytelen volt a mai tisztikar lemondását az elnökségnek beadni.

Sajnos, azonban ez így van; pedig a tűzoltó egy-let olyan intézmény mely művelt polgárok közül lépés-ről lépésre hódít, azt fényesen beigazolja maga azon körülmény is, hogy az országban majd minden város polgársága iparkodik azt megalkotni.

Miután magam is azok közé tartozom, a kik a pa-rancsnoksággal együtt lemondásomat benyújtottam; de vissza gondolva a múltra, épen úgy a jövőre, szívem vérzik, hogy ezen szép intézmény ily szalmasz rossz akaratú okoskodás mellett feloszló felben van.

Ennélfogva tisztelettel felhívom t. polgártársaimat valaminth a város jóakarató közönségét és ifjúságát, so-ra-kozzunk újból és legújnak tömegesen ezen igazán hu-manus együletbe, tegyük telre az alkotás partizenedvél-t, mely csak gyűlöletet gerjeszt, melynek lángja minden nemeset minden szívet összegezt. Ne tekintsek a személyt, az egyent a parancsnokságban, ne a parancsnokságban, hanem egyelőre ezen férjül, ki terheket vállalt a közjó érdekében önzetlenül s a melyet helyaitani segélyünk támogatásunk nélkül egymagára hagyva erőltet.

Számlámszámolom harcz e nélkül helyzete és ha szeretetünkkel és bizalmunkkal se ajándékozunk meg, bizony akkor saját magunkra vessünk követ, ha egy-letünk élete csak kínos vergődés, ezáltal hanyattla-tás lesz.

A bujtogatás magvat elvetni, a gyűlölet lángját szítani nem tisztesség.

• Ez nem méltó hozzánk; ez nem férfias!

Adjunk kezét egymásnak, mi kik ez egylet szép jövőjét szívünkön viseljük, lépünk be tömegesen, támogassuk parancsnokunkat, valaminth az egylet vezetőit teljes odaadással, mert e nélkül a többség bizalma is csak a kifütlés tövis koronája.

Kommerell Gyula.

TÁRCZA.

Jupiter bácsi, a villanyos.

• Mi mindenféle kutató van!

Nemrég hallatszott, hogy egy itteni ur a kormá-nyozható léghajó tökélyezésén fáradozott és hogy munkáját állítólag siker koronázta volna (?). Egy ma-nak itteni ur találmányából alighanem megvagyonosodik, csak ki ne fogjanak rajta a szellemes francziák.

Még olyan ember is akad, de nem nálunk — kü-lönbön nem tudhatni — ki az újkor alchimiszmusában szenved; per patium mobilit akar felfedezni. Ebből — azt mondják a természettudósok — semmi sem lehet. De ki tudja, nem lesz-e közvetelt haszna a világnak az örök mozgony kísérletezéséből.

Nem ödvös a helyhez kötöttség. Kövessenek a felvidék egyik kis városába. Ott lakott Dion bácsi, ki-nek többféleképen hangzott neve. Némelyek Jupiter bácsi, a villanyosnak hitták és valószínűleg csak azért, mert a Jupiter bolygót és a villanyt tartá eszményképeinek. Tudott ő a Venusról is — mint a szépségnek égi kife-jeződéről — beszélte, de inkább Jupiter volt kedvence. Mintha hitte volna, a mit a középkor csillagászai hitték, hogy Jupiter a halandó emberek sorsának őre. Az ő sorsára mostohán ügyelt és agglegénykép feledő a föld háján. Különben azért sem Venus, sem Jupitert, de még Dion bácsit sem, illetet volna kérdőre vonni, mert aggle-gényisége nem önszántából keletkezett, az aszonyi túlbuzgalom volt oka annak.

Minél inkább érezte Dion bácsi a családi élet hiányát, annál inkább növekedett Jupiter és a

villany iránti szenvedelme. Csudhatatlan tanbizonyossága ennek a rólók írott két mű, melyek nem kellették na-gyon nagy feltűnést, akademiái tagságot sem eredmé-nyeztek, de fényesen hirdették, hogy Dion bácsi mélyen vajkalt a tudományok tömkelegében s hogy tudományos, regényes, és eredeti tudott lenni egy személyben.

A mult évtizedben felfedezett Luther, Prosper Henry, Wattson, Hilda, Xantippe bolygódok mintha névtelenül szöba volnának hozza művében.

Jupiteren, — ugymond, — fajunkmáskán — ha létezik — különös lehet szírvilága, kedélyállapota, ér-telme, vármérséklete és foglalkozása. Elődechéti, azt e kicsinek látszó csillagóriás 4 holdja és egész fölületén pompázó örök tavasza.

Ha a föld és Jupiter közötti Mars csillagon talál-koznának földi és Jupiter lakói, aligha tudnák egymást megértetni. Lőszámlításuk bábeli zavart keltené, — lé-vén Jupiteren egy év 12 akóra, mint a miénk, éjeleik és nappalaik 5—5 órányi tartamuk. Ott grúline meg csak a napi lapok kiadónak a baja. 24 óra alatt nem egy hauer 3 számot kellene szerkesztőnek és kiadniuk.

Azt meg nem is sejtette Dion bácsi, van-e pho-nograph, telegraph, — megis nagyon tetszett neki azon föltesse, hogy a villany erős lehet oda fön. No mert neki szenvedelme volt a villany is.

Eldig, ezentul lelke egész hevével foglalkozott a villanyal és meg milyen alakban, milyen ezüst. . . . Képzéljék, — embert alkotott! az az csak akart volna, alkotni a villany segítségével.

Nem tudom, miülből vette a hozzá való anyagot. . . . agyaktól-e, mint a Mindenható. . . . papírműhelyből-e mint a divat úzerek, avagy husból és vérből, — de a lélekre emlékszem. Voltak Dion bácsinak nagy villany-

gépei és telepei, azokból nagy szikrákat csalt ki és erős villámáramot. Egy villanyzokra lett volna a megalko-tott lény lelke. Tana szerint belelőtte a kisűtőkkel s az új teremtes azután nyomban kezdett járni, emésztetni, érzékszerveivel működni s mi több, lelke csak ugy, vagy meg jobban működött, mint kimerül! fajunk lelke.

Azt nem kutathattam ki, hogy milyen korú volt ama villany báb, mikor megszületett és kételemlyen volt az iránt, jart-e iskolába, tudott-e magának kenyeret keresni, vagy tudós alkotója élet-e.

Kutattam lankadatlanul, hol lehet és milyen az új teremtmény. A választ egyszer csak megkaptam. Rajta erőt főprencsém közepelte Dion bácsi és megadta a felvilágosítást a következőképen: Sokan azzal vadolnak engem, hogy belevetkozom az Istenség dölgaiba és hogy ez által nevelgesse teszem magamat. Nem bánom, mondanak bármint, de abban nincs igazuk, hogy én az Istenség dölgaiban kontarkodom. A villany korszakát éljük. Azzal akartam működésbe hozni ember alakú lényt, hogy meggyőződjem, mennyiben van igazuk azok-nak, kik a villanynak túlzottan relikvívi hatásokat tu-lajdonítanak.

Dion bácsi innen-onnan, egy évtizede portál. Nem akartam háborgatni neki esendjét, de egőlom volt javi-tólag latni ama Dion bácsiról szóló elfogult nézetre, mintha ő istenigadog materialista lett volna.

Nem úgy van.

Dion bácsi jámbor, felfüggesztett ember volt.

Nem alkotni, csak kutatni volt célja.

Jupiter és villany voltak kedvencei Jupiter bá-csának, a villanyosnak.

Draga József

Tanúgy.

A nógrádmegyei tanker. tanítótestület b-gyarmati köre f. évi június hó 30-án B-Gyarmaton tartotta ülését. Feltette sajnos, hogy habár a kör buzgó elnöke Wagner István a gondjaira bízott kör felvirágzására mindent elkövet, a tagok érdeklődése, — tisztelőt — a kivételnek, oly csekély, hogy a kör ülésen mintegy 17-en voltak csupán részt. Ennek oka azon körülmények közt van, hogy a vizsgák június hó végével tartatnak meg. Itt megjegyezzük, hogy a szécsényi izraelita iskolában, szigorú ministeri rendelet daczára csak aug. hó végén fogtak vizsgázni, ha csak a kir. tanfelügyelő ezen emberközö eljárást a nyári hőségben be nem szünteti különben az ülés következőképen folyt le. Először is dr. Bach József orvos partoló és Heli Samu zsebró tanító rendes tag elhunytá felett fejezte ki a kör sajnálatát, majd előbbi mind valodi ember barát s utóbbi mint szorgos testületi tag s Zóbor község megnagyonosítója emléket jegyzőkönyvileg is megörökíté. Az előző jelentés szerint a tagok száma 60. Ebből az Eötvös alap tagja 21. A dalköre 11. A körkönyvtára elől: 135 müből. Bevétel volt 22 frt 68 kr ugyanannyi kiadás. A költségvetés szerint bevétel lesz 133 frt 8 kr. A beérkezett úgyirat száma volt 50, mely mind elintéztet nyert. A Gönczy féle térkép elbíraltatván s szerint az is azon körök közé tartozik, mely az elemi iskolában nem használható ezért is fel lesz kérve a megyei tanítótestület, hogy egy az elemi iskola intencióinak megfelelő térkép készíttetése iránt intézkedjen. Az állva vagy ülve feleljenek-e a tanulók — czímű vita értékes végeredményre, hogy az állva való felelés az előnyösebb. A vizsga rendszerről Druga József tagtárs által tartott érdekes értekezés legközelebb közzé lesz teendő. A Peres Sándor által szerkesztett kitűnő neveléstudat folyó iratot a „Nevelést” egy a tanítók érdekeit leginkább szívén viselő „Nép tanodát” a kör tovább is jártni fogja, sőt elnök meleg ajánlása a kortágjai közül többen is az előfizetők közé lépnek. Delután volt a ker. fogház s az abban elhelyezett különféle dolgozó házak megtekintése, hol is a szigorú fejelemel, rend és tisztaság, a hasznos munkálkodásra való szoktatás a királyi ügyrészének és a kir. felügyelőnek kiváló érdeme. Ősz ülését a kör Herencsényben tartandja.

Hírek és Különfélék.

Dr. Degenfeld Lajos főispánunk önméltósága, mint értesülünk, — e hó 14-én érkezik a szekvárosba, hol a 15-iki közigazgatási bizottsági ülés után vizsgálni fogja a központi hivatalokat. — Szon tag h Pál ur önmaga tegnapelőtt B-Gyarmaton járt a kir. közigyőző úrnál személyes ügyei végett; jövő kedden, a közigazgatási ülés alkalmával is bízottleg lesz szerencsénk ő eszéjához. — Gurb a Gyula a belügyministerium irodai főigazgatója, szabadságidejét városunkban tölti.

Károly. Kretschmar Antal, az ipolyasági postatáviró hivatal kezelő adiszte posta-táviró segédírtztú nevezetett ki és úgyanoldo osztalt be. — A b-gyarmati kir. pénzügyigazgatóság: Kéler Jenő díjtalan adóhivatali gyakorukelőtt — díjtalan adóhivatali gyakorukorra nevezte ki.

Szma. Pongrácz Béla vámos-miskolai gyógyszerész eljegyezte Havranek Teréz kisasszonyt, Havranek Antal Székeshelyi tekintélyes polgar leányát. — Schönfeld Ilona, Schönfeld Dávid b-gyarmati gabnakereskedő leánya pedig mult csütörtökön két egybe Apfalbaum Ignác szintén helybeli lakos bórkereskedővel.

Jegyző halála. Polyo hó 15-én lesz híres esztendeje annak, hogy Balassa-Gyarmat város közönsége Ticsenszky József urat jegyzőjéül választotta, mely faradságos és felelősség-terhes hivatal a nevezett férfiú azóta folyvást egy a közönség, mint a felsőbb hatóság meglegedésére viseli. Az évforduló alkalmából, mint értesülünk, a város többi előjárói hízi körben kívánják megteinteni régi buzgó hivatalnoktársukat s kifejezésre juttatni iránti való nagyrabecsölésüket. Részünkről is előre gratulálunk a t. főjegyző úrnak.

Kármán-műk. A. J. és V. -ben Öresits Miksa főgymnasiumi igazgató úrszántat intéz a losoncziankhoz, hogy emléket állítsanak Kármán Józsefnek, a „Fanny hagyományai” örökbecsű költői mű szerzőjének. A szép és dícséretes eszme megvalósulása jelölt tekintendő, hogy e czélra Kovács Zoltán gymnasiumi VII. osztályú növendék, ki a Madách-pályázaton versenyművét 3 drb. tízfrankos aranydíjat nyert, e nyerményét a Kármán-műk alapjául ajánlotta fel; az indítványozó úr pedig 10 frttal járult ugyanazon czélra. — Örülünk a felett, hogy a Madách emlékögy megteremtí a Kármán emlékögyet.

Feljegyzések a volt censulistikában. A b-gyarmati tagosítási hitelesítés folytalan most is a magyar kir. földterhermentesítési pénztar igazgatóság által meg-alapítottak tökében és kamatokban azon összegek, melyeket a divényi senioriális és a kékkői uradalnak a vesztett urberiségéért, — az így a volt úgynevezett censulistikai zárlatleltékért is körpóltat az államtól kapnak. Minthogy ezen összegekbeöl visszafizetendő mindez, amit a volt censulistikai 1848. után az uraságoknak fizettek, erre nézve a törvényes eljárás szerint a volt censulistikai ügyeiket és pedig f. é. augusztus hó 4-ig irásban tartoznak a kir. törvényszéknél bejelenteni, különben azok tárgyalattai és figyelembé vételi nem fognak; ugyanazért a városi előjáróság lapunk útján is figyelemzteti az illetőket, hogy ügyeik bejelentését el ne mulasztassák. Erre nézve a városbíró vagy a jegyző a hozzájuk fordulónak készséggel szolgálnak utbaigazítással.

Gyász. Losoncz városának egyik kiváló polgára dult ki a mult heten jul. 6-án az elő sorából. A k György nincs többé! — A munkás ember, a derek polgar, a jó hazafi illt hagyott bennünket örökre. — Az ő emléke soká fog élni Losonczon, melynek előhaladásá-

nál 6 is egyik főtenyész volt. De kihatott az ő működése a megyére is. Azon időben, mindön néhai Pokorny Gusztáv polgarmesternek választották, az ő helyét, a megye bizalmából, Alk György foglalta el a közigazgatási bizottságban. Legyen áldott emléke, s munkás élete példaul szolgáljon mindnyájunknak. — Sárközy Margit, a nemrég elhunyt nyugalm. telekkönyvezető Sárközy István serdülő leánykaja, e hó 10-én e városi körházban, hová pár hét előtt súlyos betegyen hozták, elhunyt. Könnyű legyen a föld hantjai felett.

A szőlő fűrés megfelleltés lendület vett e hó el-sejétől. — A szép izléssel berendezett gyógyhely megfelleltésűd kereső közönséggel. A fűrés a mult hetekben gr. Zichy Ferenc öngyemlétsége is meglátogatla s kellemesen töltött ott néhány órát. A fűrés vendégzobái, mint halljuk, mind elfogadták, még Budapestrol is küldött ide páczienseket dr. Kéty forvós, jelel annak, hogy e fűrés kitűnő gyógyhatását, bárumikent rejtelessék is azt éppen maguk az illetők, messze vidékre elhatolt.

As aratók. Esténként s főleg a hét befejeztével vídám dalnak hangzanak fel most városunk utcáin; az aratóból hazatérő férfieleseid és férfi munkásaink zengi természetadta népecék, és most kékesen örömmel, mert nemcsak a jó idő szolgált a fáradságos munkára és szép az állás, de mint gazdától halljuk kitűnő is; hála legyen érte a jó Istennek!

Agynakító a feleség. Szatokon kinos eset történt a mult heten. — Nagyon haragosak voltak egymásra Bandur János uram és Szunyog Pálné szomszéd asszony, valami pletykás miatt, annyira ment köztök a dolog, hogy mikor a mult szerdán találkoztak, — egymásba kaptak és iszonyú veresédek fejlődött köztök. Szunyog Pál a nagy zajra dühösen lekapta puszkát a szegről, — kiszaladt, ráczelozott Bandurra, azonban golyója nem Bandurit, hanem saját feleségét találta, aki rögtön szörnyet halt.

Kardpárj. Julius hó 8-án kardpárj folyt le B-Gyarmaton a nyir erdőben ifj. Herczföld László huszáronkentes és Pollatsek Ruzsó szerkesztő-onkentes urak között. Ifj. Herczföld László jelentékeny vágást kapott jobb lábán. A párj heves szóváltással keletkezett.

Zink megbeszélés tárgyaló képi az erdekel körökben Molnár József osztalosmester és rabunka vállalkozó polgartársunk biztosítási esete, kinek a jun. 11-iki tűvész alkalmával — mint tudjuk — biztosított egész vagyona a tűz martaleka lett. Nevezett ugyanis egyik biztosító társulat itteni főügynökének, tűzbiztosítási ajánlatát meg jun. 4-iken átadta, ki azonban állítólag elfejeztette azt az igazgatósághoz felfestjeszni, s ugyan ezen igazgatóság megír több rendbeli sürgetések folytán arról értesítette Molnárt főügynöksége útján, hogy kárterítésre a „kötvény feltételek” §-a alapján igényt nem tarthat. Az általános biztosítási feltételeknek éppen a §-a és keresek. törvény 468. §-a mellett most már kiváncsiak várjuk ezen feltűnés keltő ügynek eredményét.

A gazdák és iparosok általános hitellezővetkeztetésének közgyűlése. A gazdák és iparosok általános hitellezővetkeztetésének június 26-án d. e. 10 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést Budapeston, az n. a. Belvárosi körz. helyiségben. A közgyűlésen összesen 175 tag volt-jelen. 1340 szavazattal és 25.750 szavazatra képviselőnek. A közgyűlés elsőbbség egyhangyán Dr. Horváth Jenő és a Belvárosi körz. helyiségben tartotta meg. Dr. Horváth Jenő és Clair Vilmos választottak meg. A közgyűlés első tárgya az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése az 1889. évi mérleg és a felmentvény körlevele volt. Hozzához vita után, a közgyűlés a mérlegét dicsőitend tudomásul venni és az igazgatóságot, valamint a felügyelő bizottságot a törvényesről felmentvényt megadja. A közgyűlés egyben Edvi Ilona László és Szalay Ferenc indítványára kinevezte, hogy a föltételek ter-bére iri táblaközlés, melyeket azok a volt igazgatóság engedélyével és jóváhagyásával közzé tett, közöltetve, ellenben azok a táblaközlés, amelyekre nézve a föltételeknek az igazgatóságtól engedélyt nem volt, a föltételek kezelő bizottságtól szigorúan behajtatnak. Ezután az alapsabályok módosítása került tárgyalásra, ama javaslat alapján, melyt a mult évi közgyűlés által e czélra kiküldött bizottság, az igazgatóság hozzájárulásával terjesztett elő. Az n. alapsabályoknak nevezetesebb intézkedése mint már említettük, az, hogy a föltételek-intézmény, mely eddig is minden bajt kórtörvén volt, megszüntet, a helyettét ett, a hol megvan az erre szükséges orkény és anyagi garancia, — az-álló helyi szervezetet állít, kitta-bélin. Igazgatósággal és vágyonkezelővel. A föltételek ezen átalakításával azonban a szövetség központi szervezete nem szenved változást, mert az általi helyi szervezetekhez vagyonos 25-máziálkával tagjai lesznek a központi szövetségnek. Midán pedig az általi helyi szövethetek ezen 25-máziálkával a központi szövetheteknek ennek egész fennállása idejére viszonylatlanul tagjai maradnak, a szövetség ezzel egy olyan állandó töltet nyer, a melyet most már minden szükség nélkül ki fogja véltetni a földön. A szövetség elött, a melynek háttér eddig egyaránt ártó volt a kölcsönösben. — Mivel az n. alapsabályokkal egy szebb jöved mélt meg a szövetség elött, a melynek orkény és anyagi hatása köztéghivál ki fogja elgátni azokat is, akik mindaddig csak bizalmatlansággal tekintettek a szövetség működésére. A közgyűlés végül a lemondott igazgatóság helyébe megválasztotta három évre a következő igazgatóságot, nevezetesen: Elos Gusztáv ügyvéd, Furedi Ferenc ügyvéd, Dr. Komlósy Ferenc orvos, képviselő, Kovács János földterítok, Papp Elek orv. képviselő, Salamon Pál helybeli érekekedelmi ágynat, Papp Károly zaf. lölkész, Katalán János érekekedelmi földterítok, Grád P. Adolf Budapesti papir-nygykereskedő rendez tagokul, Edvi Ilona László ügyvéd, Beinting József Emil Budapesti gyáros, Dr. Horváth Jenő és Bódogh Lajos ügyvédek pótagyokul, a felügyelő bizottság pedig: Vassó Balog József. f. lölkész, Galambai Balogh Gusztáv ministeri hivatalnok és Szalay Ferenc ev. lölkész rendez tagokul, Elos József hivatalnok, Kovács Miklós házterítok és Dr. Havár Gyula pótagyokul. A közgyűlés elött, június 25-én d. e. 3 órakor a törvény és vidéki tag érkeztével gyűlt össze, a melyen az igazgatóság minden hozat látszó körleire kimerít felváltokból adott a föltételek képviselőit minden tekintetben meggyőztet az értekelés ellenében vette tudomásul az igazgatóság jövő tervet, a felvált látszó eredményében pedig, mely tudvalevőleg 23.190 frt 04 kr. tiszta jövedelmét mutat fel, ósárlón gratulált a szövethet igazgatóságnak.

Nemzetközi baleset ellen kitértő részvénytársaság. Ezen az „Adria” biztosító-társulat pártfogása alatt triszti és bécsi első rangú penzerök által 600.000 forint teljesen befejezett részvénylőkevel alapított társaság, mely üzleti működését a Lajtna tó par megkezdte, azt a magyar korona országaira is kiterjesztetése magyarországi képviselővel az „Adria” biztosító-társulatnak Podmaniczky Frigyes báró vezetése alatt álló magyarországi osztályát bízta meg. Az iparnak az utóbbi években Magyarországon történt nagyvadású fejlődése, valamint a zónatárfa

behozatala óta a vasúti személyközlekedésnek minde várokozást felülmúló rohamos emelkedése úgyzólóan kényszerítette a baleset ellen való biztosítás általános igénybevételére. — A Nemzetközi baleset ellen biztosító-részvénytársaság ezen követelményeknek egy módozatokban gazdag és legkedvezőbb feltételek t nyújtó programmal igyekszik megfelelni, s így nem csodálható, hogy a magyarországi képviselői már is számos biztosítási ajánlat érkezelt be. — A kiváló hírnevnek örvendő anyaintézet kitűnő ügynöki hálózata áll a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvény társaság rendelkezésére, mi által ezen társaságnak a legzebb jóvő helyezhető kilátása. Főügynökség B-Gyarmaton Fedi Ignác urnál.

Feljegyzések a volt censulistikában. A b-gyarmati tagosítási hitelesítés folytalan most is a magyar kir. földterhermentesítési pénztar igazgatóság által meg-alapítottak tökében és kamatokban azon összegek, melyeket a divényi senioriális és a kékkői uradalnak a vesztett urberiségéért, — az így a volt úgynevezett censulistikai zárlatleltékért is körpóltat az államtól kapnak. Minthogy ezen összegekbeöl visszafizetendő mindez, amit a volt censulistikai 1848. után az uraságoknak fizettek, erre nézve a törvényes eljárás szerint a volt censulistikai ügyeiket és pedig f. é. augusztus hó 4-ig irásban tartoznak a kir. törvényszéknél bejelenteni, különben azok tárgyalattai és figyelembé vételi nem fognak; ugyanazért a városi előjáróság lapunk útján is figyelemzteti az illetőket, hogy ügyeik bejelentését el ne mulasztassák. Erre nézve a városbíró vagy a jegyző a hozzájuk fordulónak készséggel szolgálnak utbaigazítással.

HORVÁTH DÁNÓ,
felelős szerkesztő.

HIRDETÉS.

A legközelebbi Losoncz-Tugari országos vásár f. 1890. évi augusztus hó 4-ik és 5-én fog megtartatni.
GOLDBERGER D.
városbíró.

HIRDETÉNY.

Az izr. hitközség tulajdonát képező Zichy és 3 Balassa-féle censulistikai földet f. hó 15-én d. e. 5 órakor az izr. hitközség tanácssterében nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett fognak eladni.
B-Gyarmaton, 1890. július 10-én.

A hitközség előjárósága.

1889-1890. szám.

Árverési hirdetmény.

A szabolcsi kir. járáshírség mint kereskedelmi bíróság rémszóló kárhírát tetteit, hogy a szabolcsi tákarékpénztár rész vnyrtársulat kérvényére seml szám alatt hozott végzés alapján Boko Gonda Borbála 73 sz., Gácsi Pál 137 sz., Holmann Bernát 165, 166, 167 sz., Polacsek Ferenc 233 sz., Bosa Albert 274, 275 sz., Kóth Simon 278 sz., Stiller János 296, Kleis Kozsika 298, 300, Brüll Ignác 310, 311, 312 sz., Schärer György 319 sz., Seider Sam 323 sz., Schléinger János 327 sz., Urbán József 327, 328, 329, 400, 411 sz., Nagy Ádám 404 sz., Vargi Mihály 427 sz., Vecsey Károly 423, 430 sz., Furba A. 442, 443, 444, 445, 446 sz., Luchovics Beza Teréz 475 sz., László István 496, 497 sz., Kósa Sándor 500, 501 sz., Buzsáki Antal 570 sz. és Báray Sándor 572 sz. sz. ványai nyilvános árverés útján eladnak.

Mely árverésnek a szabolcsi tákarékpénztár hivatalos helyiségében leendő esküszóla 1890. évi július hó 26-iki napjának délután 2 órája társzik ki és akkor a venni szándékosk ezen-olj megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az egyes részvények külön-külön 25 forint alól nem adnak.

Felhívást tettek mindazok a k. k. ismétlő esztet kimutatott részvények tulajdoni vagy eladóba igényt támasztatni élnak, miszerint tulajdoni igénykeresetként a hírlaméssz kifüggesztéstől számított 15 nap alatt e bíróságon, eladóba igényüket pedig az árverés megkezdéséig a kihirdetés a hál-lobeni törvényes követelmények terhe alatt benyújtani az árverés elrendeléséig.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számított.
Szabolcsban, 1890. évi július hó 30-án. A kir. járáshírség mint kereskedelmi bíróság.

1875-1890. évi sz.

Árverési hirdetmény évi kivonat.

A b-gyarmati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kárhírát teszi, hogy néhai Doman Ferenc ismeretlen örökösök képviselőivel mint végrehajtatonk, Fedi Márton és Weiss Már csatlakozott korábbi végrehajtatonk, Fabian György dejtári lakos végrehajtati szavazó elleni 24 frt tértévelet és járuléki iránti végrehajtati ügyben a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő Dejártón fekvő követendő ingatlanokra az árverés elrendeléséig.

1-ór a dejárti 674 sz. telekkönyvben l. 3415 hrsz. al. földből fele részben B. 2. ras. alatt Fedi György nevű iri jutalékra a csatlakozó adóhívnyitár szerint 274 frtcs kiállítási árban.

2-ór. Ugyanazon tikvi 7 2416 hrsz. szántóföldből feleben ugyanazt illető jutalékra 80 frtcs kiállítási árban.

3-ór. A dejárti 713 tikvi l. 1272, helyre. szántóföldből felelőben B. 2. ras. alatt Fabian György nevű iri jutalékra 40 frtcs kiállítási árban azaz, hogy ha Doman örökösök örökösben az árverés meg nem tartatnak, az Weiss Már csatlakozott kárhírátára 184 frt, vagy Fedi Márton kárhírátára 47 frt és ezeknek járuléki költségbe végtét megtartandó és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi július hó 26-iki napján d. e. 10 órakor Dejárt közeg házáni megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladhat fognak.

Árverési szándékosk tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-ját készpénzen vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ba jelzett ár-folyamlati számított és az 1881. nov. hó 1-én 3338 sz. a. kelti igazgatóságministeri rendelet 8. §-ban kijelölt orvadtápkap árakpápiában a kiküldött kárhírás letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnak elleges elhelyezkedő kiállított szabályozási államvényt állomáztatni.

Kelt B-Gyarmaton, a királyi törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1890. évi május hó 5-án.

2170-1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b-gyarmati kir. törvényszék mint tikvi hatóság kárhírát teszi, hogy néhai Doman Ferenc ismeretlen örökösök nevében Luby Matyás perbeli ügyvédnek mint végrehajtatonk, és Weiss Karolina csatlakozott végrehajtatonk Heddesz Franciska Káka Nándor végrehajtati szavazó elleni 235 frt tértévelet és járuléki iránti végrehajtati ügyben a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő Dejártón fekvő, követendő ingatlanokra az árverés elrendeléséig.

1) A dejárti 613 tikvben Hegedűs Franciska Káka Nándor nevű iri l. 18 orsz. ingatlanokra a csatlakozó adóhívnyitár szerint 667 forintnyi kiállítási árban, 2) a dejárti 616 tikvi l. 1111 hrsz. a szántóföldből fele részben B. 1. ras. névelésű szántó Káka Nándor Hegedűs Franciskát illető jutalékra 88 forintcs kiállítási árban, azon hozzáadottá hogyha az árverést 10-ór báni órákig az árverést meg nem tartatnak az a csatlakozó Weiss Karolina kárhírátára 106 frt tértévelet és járuléki költségbe végtét megtartandó és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi július hó 26-iki napján d. e. 10 órakor Dejárt közeg házáni megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladhat fognak.

Árverési szándékosk tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-ját készpénzen, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ban jelzett ár-folyamlati számított és az 1881. évi november hó 1-én 3332 sz. alatt kelt igazgatóságministeri rendelet 8. §-ban kijelölt orvadtápkap árakpápiában a kiküldött kárhírás letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnak elleges elhelyezkedő kiállított szabályozási államvényt állomáztatni.

B-Gyarmat, a kir. tszék mint tikvi hatóság, 1890. jun. 11.

